

Voorstel voor	regioraad	Registratienummer	14008946
Datum vergadering	12 november 2014	Agendapunt	12
Portefeuillehouder(s)	Mr. drs. R.G. Welten		

Domein, behandelend ambtenaar, tel. Bedrijfsvoering, B. Rödel, 053-4876605.

Onderwerp

Stand van zaken ombuigingen 2010 - 2017 en verdere procesgang.

Wij stellen u voor:

1. Kennis te nemen van de stand van zaken en verdere procesgang om tot invulling te komen van de:
 - a. aanvullende ombuigingstaakstelling 2014 - 2017 (€ 1.600.000);
 - b. taakstelling binnen het taakveld Recreatieve Voorzieningen (€ 603.000); en
 - c. extra bezuiniging 2015, vanwege het vervallen van de geraamde prijscompensatie 2015 (€ 97.600).
2. De begrotingswijziging nummer 4 van het jaar 2015 vast te stellen.

Toelichting op het voorstel

Inleiding

In de bestuursrapportage 2014 is aangekondigd dat wij in de regioraad van 12 november 2014 met nadere voorstellen komen hoe tot invulling te komen van:

- de taakstelling 2014 - 2017 (€ 1.600.000);
- de taakstelling binnen het taakveld Recreatieve Voorzieningen (€ 603.000);
en
- de procesgang die hierbij hoort.

Tevens is in dit voorstel opgenomen hoe tot invulling te komen van het wegvallen van de geraamde prijscompensatie 2015 (€ 97.600), zoals besloten door uw raad op 2 juli 2014.

Beoogd resultaat

Het geven van (achtergrond)informatie over de (lopende) financiële taakstellingen van onze organisatie.

Overwegingen

Onze organisatie moet voor de periode 2014 - 2017 nog enkele (restant)taakstellingen invullen.

In dit voorstel informeren wij u nader over:

- welke ombuigingen nog te realiseren en welke knelpunten nog op te lossen (tabel 1);
- verdere procesgang, besluitvorming en hoe tot invulling per domein te komen van de nog te realiseren ombuigingen / knelpunten;
- wanneer en hoe te rapporteren over de voortgang van de invulling van de restanttaakstellingen
- reorganisatie / mobiliteitsbudget;
- (geactualiseerd) overzicht van de conclusies, adviezen en aanbevelingen van de visitatiecommissies en de bijzondere rekenkamer.

Tevens hebben wij enige achtergrondinformatie, in verband met aanvang van de nieuwe bestuursperiode, in de bijlagen horende bij dit voorstel opgenomen. Hiernaar wordt korthedshalve verwezen.

Welke ombuigingen nog te realiseren en welke knelpunten nog op te lossen?

Voor de periode 2010 - 2017 bedraagt de totale taakstelling € 5,5 miljoen (afgerond). In bijlage 1 is een nadere toelichting en specificatie opgenomen. Van dit bedrag moeten wij voor de jaren 2014 - 2017 per eind 2017 nog een restanttaakstelling realiseren van € 0,6 miljoen.

In tabel 1 treft u een recapitulatie aan van dit structureel nog te realiseren ombuigingsbedrag per domein per jaarschijf.

Tabel 1¹

Domein	2014	2015	2016	2017
Bedrijfsvoering / concern		27.600	27.600	27.600
Leefomgeving	-	19.500	36.900	207.800
Gezondheid	147.300	227.800	328.100	385.800
Totaal nog te realiseren (cumulatief)	147.300	274.900	392.600	621.200

Verdere procesgang, besluitvorming en invulling per domein

Hieronder geven wij per domein aan hoe wij de verdere procesgang, besluitvorming en invulling voor ogen hebben ten aanzien van de resterende ombuigingen van tabel 1.

Domein Bedrijfsvoering / concern

Binnen het domein Bedrijfsvoering resteert een taakstelling van € 27.600. Dit betreft de neerwaartse bijstelling van de geraamde prijscompensatie voor 2015. Indien blijkt dat neerwaartse bijstelling van de prijscompensatie niet haalbaar is, zal gezocht worden naar alternatieve dekking.

Domein Leefomgeving

Binnen het domein Leefomgeving resteert een taakstelling van € 207.800 (per 2017)².

Ter invulling hiervan onderzoeken wij de volgende mogelijkheden:

- het niet dan wel intern invullen van vacatureruimte vanwege natuurlijk verloop;
- stopzetten van de taak Milieu, Duurzaamheid en Afval of een alternatieve wijze van financiering van deze taak (zie ook bijlage 4, nummers 2.8 en 2.9); en
- verlaging diverse budgetten vanwege vervallen prijscompensatie 2015.

Voor een alternatieve wijze van financiering van de taak Milieu, Duurzaamheid en Afval is op 3 september 2014 gesproken in het Ambtelijk Overleg Milieu, Duurzaamheid en Afval. De afspraak is gemaakt dat uiterlijk eind 2014 de opties op papier staan.

Het taakveld Recreatieve Voorzieningen moet het wegvallen van de provinciale bijdrage per 1 januari 2013 van € 603.000 opvangen. De verwachting is dat de taakstelling met behulp van de in 2013 ontvangen afkoopsom van de Provincie Overijssel wordt gerealiseerd. De afkoopsom is in een reserve gestort. De totale afkoopsom bedraagt € 2.537.000 (afgerond).

Eind 2014 is de taakstelling voor € 255.000 structureel ingevuld. In 2014 zal vanuit genoemde reserve een onttrekking plaats vinden ter grootte van het restant van de taakstelling van € 348.000 (€ 603.000 -/- € 255.000). Deze onttrekking loopt op basis van de huidige inzichten af naar € 73.000 in 2017 (zie tabel 5).

Aan het portefeuillehoudersoverleg Recreatie en Toerisme wordt frequent verslag uitgebracht met betrekking tot:

- de voortgang om tot invulling te komen van de restanttaakstelling van € 348.000 (per eind 2014)³; en
- de invulling van de neerwaarts bijgestelde prijscompensatie 2015 (€ 16.600)⁴ voor dit taakveld.

De uitkomsten van het portefeuillehoudersoverleg Milieu, Duurzaamheid en Afval en het portefeuillehoudersoverleg Recreatie en Toerisme, worden betrokken bij onze besluitvorming om tot invulling te komen van de restanttaakstellingen bij het domein Leefomgeving.

¹ Voor specificatie zie bijlage 1, tabel 5 en 6.

² Voor specificatie zie bijlage 1, tabel 5. Dit bedrag is inclusief de op te lossen taakstelling i.v.m. vervallen prijscompensatie 2015 voor Recreatieve Voorzieningen en exclusief de op te lossen taakstelling i.v.m. vervallen van de provinciale bijdrage. Deze taakstelling wordt namelijk met de ontvangen afkoopsom van de Provincie Overijssel opgelost.

³ Zie bijlage 1, tabel 5

⁴ Zie bijlage 1, tabel 5

Een mogelijk nieuw knelpunt binnen het domein Leefomgeving betreft desintegratiekosten van het team Mobiliteit. Dit in verband met het ophanden zijnde wegvallen van de Wgr-plus met de bijhorende wettelijke taken op het gebied van verkeer en vervoer per 1 januari 2015. Nog onduidelijk is of hier sprake is van desintegratiekosten die niet of onvoldoende worden gedekt.

Domein Gezondheid

Binnen het domein Gezondheid resteert een taakstelling van € 385.800 (per 2017)⁵.

In de bestuurscommissie Publieke Gezondheid van 2 oktober 2014 is voor de eerste keer op basis van de notitie "GGD Twente: Balanceren tussen bezuinigingen op de algemene bijdrage en geschikt zijn voor de maatschappelijke opgave van en voor gemeenten"⁶ nader van gedachten gewisseld over:

- de verdere invulling van de restanttaakstellingen 2014 - 2017 voor dit domein;
- de diverse opties⁷ die aan deze commissie zijn voorgelegd, waarmee de gemeentelijke bijdrage kan worden verlaagd.

Zodra de bestuurscommissie Publieke Gezondheid op 11 december 2014 heeft besloten over de definitieve maatregelen, vindt verwerking plaats in de programmabegrotingen voor de desbetreffende jaren. In ieder geval is duidelijk dat besluitvorming leidt tot een reductie van de uit te voeren taken door het domein Gezondheid. Voor 2014 vindt incidentele dekking plaats binnen de begroting van het domein Gezondheid.

Adviezen visitatiecommissies en de bijzondere rekenkamer

Bij de concretisering van de ombuigingsmaatregelen⁸ zijn de adviezen benut, die door de visitatiecommissies en de bijzondere rekenkamer zijn aangedragen. In bijlage 4 treft u ter informatie een (geactualiseerd) overzicht aan van de conclusies, adviezen en aanbevelingen, alsmede de reactie onzerzijds naar aanleiding van het onderzoek naar doelmatigheid.

Wanneer en hoe te rapporteren over de voortgang van de invulling van de restanttaakstellingen?

Aan uw raad wordt over de restanttaakstellingen voor de jaarschijven 2014 - 2017 (zie tabel 1), gerapporteerd, zoals hieronder verwoord.

Hierbij wordt opgemerkt dat voor de jaren 2014 - 2017 met betrekking tot de restanttaakstelling voor het taakveld Recreatieve Voorzieningen dekking plaats vindt, ten laste van de bij het domein Leefomgeving gevormde reserve vanwege het vervallen van de provinciale bijdrage voor onderhoud van de Recreatieve Voorzieningen. Deze reserve wordt toereikend geacht om ook (eventueel) na 2017 nog enige tijd te hebben om tot structurele invulling te komen van de taakstelling binnen dit taakveld.

Wanneer en hoe te rapporteren:

- 2014 (€ 147.300): dekking vindt incidenteel plaats in 2014 ten laste van de exploitatie van het domein Gezondheid (wijze waarop zal via de jaarstukken 2014 worden gepresenteerd);
- 2015 (€ 274.900): via een separaat regiораadsvoorstel in 2015 of via de bestuursrapportage 2015 met een daarbij horende begrotingswijziging voor de programmabegroting 2015. Voor 2015 treft uw raad bijgevoegd (bijlage 5) een begrotingswijziging aan waarin de ombuigingsmaatregelen, waartoe u op 12 februari 2014 heeft besloten, voor 2015 functioneel worden geraamd;
- 2016 (€ 392.600): via de nog op te stellen programmabegroting 2016 wordt onze besluitvorming naar aanleiding van standpuntbepalingen in de diverse portefeuillehoudersoverleggen en de besluitvorming in de bestuurscommissie Publieke Gezondheid over de restanttaakstellingen (financieel) vertaald;
- 2017 (€ 621.200): via de nog op te stellen programmabegroting 2017 wordt onze besluitvorming naar aanleiding van standpuntbepalingen in de diverse portefeuillehoudersoverleggen en de besluitvorming in de bestuurscommissie Publieke Gezondheid over de restanttaakstellingen (financieel) vertaald; en
- alle ombuigingsvoorstellen worden aan de ondernemingsraad (OR) voorgelegd. Aan het Georganiseerd Overleg (GO) worden ombuigingsvoorstellen voorgelegd indien een sociaal plan vereist is.

⁵ Voor specificatie zie bijlage 1, tabel 6

⁶ Zie extranet: stukken bestuurscommissie Publieke Gezondheid voor het overleg van 2 oktober 2014

⁷ In bijlage 3 zijn de diverse opties opgenomen

⁸ Zie voorstel regiораad 12 februari 2014

Reorganisatie / mobiliteitsbudget

De realisatie van de restanttaakstellingen gaat, evenals voorgaande bezuinigingsopgaven, gepaard met reductie van de formatie. We proberen de reductie van de formatie via natuurlijk verloop te realiseren. Hiervoor en mogelijk ongedekte desintegratiekosten, vanwege wegvallen Wgr-plus status, bestaat nog geen zekerheid. Een aanvullend reorganisatie / mobiliteitsbudget kan nodig zijn.

Wel is duidelijk dat op een aantal plekken in de organisatie een incidentele investering noodzakelijk is. Dekking proberen wij op te vangen binnen de lopende begroting van het dienstjaar waarin maatregelen worden getroffen. Tevens willen wij onze organisatie toekomstbestendig maken waarvoor een flankerend personeelsbeleid noodzakelijk is. Daarnaast worden voorbereidingen getroffen voor het ontwikkelen van een strategisch HRM-beleid, waarbij belangrijke pijlers zijn strategische personeelsplanning en mobiliteit.

Kosten, baten, dekking

Over dekkingswijze van de (restant)taakstellingen voor de jaren 2014 - 2017 wordt via de hiervoor genoemde documenten (o.a. jaarstukken, bestuursrapportage, programmabegrotingen) gerapporteerd.

Communicatie

De colleges van burgemeester en wethouders en de gemeenteraden informeren over de besluitvorming.

Vervolg

Tijdige rapportages aan de diverse bestuurlijke gremia over de invulling van de (restant)taakstellingen voor 2014 - 2017 wordt bewaakt.

Bijlagen

Bijlage 1: Samenvatting financiële taakstellingen 2010 - 2017.

Bijlage 2: Specificatie van de door de regioraad op 12 februari 2014 besloten maatregelen om tot invulling te komen van de aanvullende ombuigingstaakstelling 2014 - 2017 van € 1.600.000. Tevens is voor 2014 de realisatiegraad aangegeven.

Bijlage 3: Verkennende opties bij domein Gezondheid waarmee gemeentelijke bijdrage kan worden verlaagd (ter invulling van de restanttaakstelling bij het domein Gezondheid).

Bijlage 4: (Geactualiseerd) overzicht van conclusies, adviezen en aanbevelingen naar aanleiding van het onderzoek naar doelmatigheid c.q. bezuinigingen, alsmede de reactie van het dagelijks bestuur.

Bijlage 5: Begrotingswijzigingnummer 4 van 2015.

Enschede, 20 oktober 2014**Dagelijks bestuur,****secretaris,****voorzitter,**

dr. Ing. G.J.M. Vos

P.E.J. den Oudsten

Besluit van de regioraad, gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur van 20 oktober 2014**Vastgesteld in de vergadering van de regioraad van****secretaris,****voorzitter,**

Bijlage 1 Samenvatting financiële taakstellingen 2010 - 2017

Onderstaand een samenvattend overzicht (tabel 2) waarin is opgenomen:

- de besluiten van de regio raad vanaf 2010 met betrekking tot financiële taakstellingen;
- de intern op te lossen knelpunten; en
- de noodzakelijke verplichtingen.

De laatste twee bullets zijn interne taakstellingen, waardoor diverse budgetten binnen onze begroting aanpassing behoeven.

Tabel 2

Taakstellingen, knelpunten en verplichtingen		
Financiële taakstellingen 2010 - 2013		
Besluit regio raad 18 november 2009	2.500.000	
AF:		
overgedragen taakstelling aan de Veiligheidsregio Twente	588.000-	
correctie individueel maatwerk	91.000-	
surplus ombuigingsoperatie	61.100	
		1.882.100
Bij:		
Integratie JGZ 0 - 19 (2010 - 2012)		535.000
Prijscompensatie 2012 (besluit regio raad 20 juni 2012)		99.800
Prijscompensatie 2013 (besluit regio raad 4 juli 2012)		88.400
(Rendementsverbetering) Recreatieve Voorzieningen		186.700
Knelpunten domein GGD 2013		160.000
Knelpunten domein Bedrijfsvoering 2013		150.000
Totaal financiële taakstellingen 2010 - 2013		3.102.000
Financiële taakstellingen 2014 - 2017		
Besluit regio raad 3 juli 2013 Aanvullende ombuigingstaakstelling 2014 -2017	1.600.000	
Besluit regio raad 3 juli 2013 Taakstelling Recreatieve Voorzieningen	603.000	
Besluit regio raad 2 juli 2014 Vervallen prijscompensatie 2015	97.600	
Noodzakelijke verplichtingen domein Gezondheid in 2014	108.000	
Totaal taakstellingen 2014 - 2017		2.408.600
Totaal taakstellingen, knelpunten en verplichtingen 2010 - 2017		5.510.600

1 via 1e BERAP2013, regio raad 3 juli 2013 is hierover gerapporteerd

2 via voorstel aanvullende ombuigingstaakstelling 2014-2017, regio raad 3 juli 2013, is hierover gerapporteerd

Op een algemene bijdrage in 2015 van € 24,1 miljoen betekent deze taakstelling van € 5,5 miljoen een bezuiniging van 22,8%.

Toelichtingen op Financiële taakstellingen 2010 - 2017

Financiële taakstellingen 2010 - 2013 (€ 3.102.000)

Van deze financiële taakstellingen 2010 - 2013 resteert € 16.000. Dit betreft niet toegekende prijscompensatie 2013 binnen het domein Gezondheid. In 2014 vindt incidentele dekking plaats binnen de exploitatie van het domein Gezondheid. Met ingang van 2015 vindt structurele dekking plaats. Maatregelen volgen nog.

Aanvullende ombuigingstaakstelling 2014 - 2017 (€ 1.600.000)

Met betrekking tot de door uw raad besloten maatregelen en realisering van deze taakstelling is bijlage 2 opgesteld.

In 2014 is sprake van een realisatiegraad van 93%. Voor maatregel 18 (zie rode arcering bijlage 2, procesinnovatie) van het domein Gezondheid, vindt alternatieve dekking plaats binnen de bedrijfsvoering bij dit domein. In 2014 wordt € 53.300 (zie oranje arcering bijlage 1, € 8.300 nog te realiseren voor 2014 + € 45.000 vervallen maatregel 18) incidenteel gedekt binnen het domein Gezondheid. Maatregelen voor structurele invulling volgen nog.

Uit bijlage 2 is af te leiden dat na uw besluitvorming nog € 303.300 resteert (2017). Hiervoor zijn nog geen concrete ombuigingsmaatregelen aangedragen. Dit bedrag wordt nog verder verhoogd vanwege onder andere:

- nog te realiseren prijscompensatie 2013 domein Gezondheid € 16.000;
- vervallen prijscompensatie 2015 € 97.600;

- noodzakelijke verplichtingen domein Gezondheid € 108.000;
- vervallen enkele ombuigingsmaatregelen (nummer 9, 10 en 18) c.q. zoeken naar alternatieve dekkingsmogelijkheden; en
- overige knelpunten.

Gelijktijdig wordt dit bedrag (€ 303.000) verlaagd vanwege onder andere (zie o.a. tabel 6):

- het oplossen van een gedeelte van de taakstelling bij het domein Gezondheid via bedrijfsvoeringsmaatregelen bij het domein Gezondheid; en
- het oplossen via kostenreductie voor de consultatiebureaus.

In tabel 1 van dit voorstel treft u in één oogopslag een overzicht aan van de nog te realiseren ombuigingen / oplossen knelpunten 2014 - 2017 per domein. In tabel 5 en 6 is een nadere specificatie opgenomen van de totaal nog te realiseren bedragen per domein.

Taakstelling Recreatieve Voorzieningen (€ 603.000)

Nadere toelichting op deze taakstelling is opgenomen in het voorstel.

Vervallen prijscompensatie 2015 (€ 97.600)

In de regioraad van 2 juli 2014 is bij de vaststelling van de programmabegroting 2015 besloten dat de voorziene prijscompensatie voor 2015 ad € 97.600 vervalt middels een extra te realiseren bezuiniging. Invulling vindt plaats binnen de desbetreffende domeinen middels verlaging van de voorshands geraamde prijscompensatie voor 2015. Als dit niet lukt vindt alternatieve dekking plaats.

Noodzakelijke verplichtingen 2014 (€ 108.000)

Bij het domein Gezondheid is in 2014 een tweetal noodzakelijke verplichtingen taakstellend opgenomen binnen de begroting van de GGD. Het gaat hierbij om informatiemanagement en de inzet voor de ondernemingsraad (OR) vanuit de GGD. Beide moeten binnen de bestaande begroting van het domein Gezondheid worden gedekt. Hier resteert een bedrag van € 108.000 waarvoor structurele dekking wordt gezocht.

Recapitulatie taakstellingen

Tabel 3 geeft een samenvattend overzicht van de taakstellingen 2014 - 2017 van € 2.424.600 (€ 2.408.600 (zie tabel 2) plus het restant (€ 16.000) van de financiële taakstellingen 2010 - 2013).

Tabel 3

Taakstelling	2014	2015	2016	2017
Restant financiële taakstellingen 2010 - 2013	16.000	16.000	16.000	16.000
Besluit regioraad 3 juli 2013, aanvullende ombuigingen 2014 - 2017	780.000	1.055.000	1.330.000	1.600.000
Besluit regioraad 3 juli 2013 Recreatieve Voorzieningen	603.000	603.000	603.000	603.000
Besluit regioraad 2 juli 2014 (vervallen prijscompensatie)		97.600	97.600	97.600
Noodzakelijke verplichtingen domein Gezondheid 2014	108.000	108.000	108.000	108.000
Totaal	1.507.000	1.879.600	2.154.600	2.424.600

Het jaar 2017 vertaald naar de taakstellingen per domein geeft het volgende beeld (tabel 4).

Tabel 4

Taakstelling	Financiële vertaling per domein			Totaal
	Gezondheid	Leefomgeving	Bedr. voering / concern	
Restant financiële taakstellingen 2010 - 2013	16.000			16.000
Besluit regioraad 3 juli 2013, aanvullende ombuigingen 2014 - 2017	1.014.000	338.300	247.700	1.600.000
Besluit regioraad 3 juli 2013 Recreatieve Voorzieningen		603.000		603.000
Besluit regioraad 2 juli 2014 (vervallen prijscompensatie)	50.500	19.500	27.600	97.600
Noodzakelijke verplichtingen domein Gezondheid 2014	108.000			108.000
Totaal	1.188.500	960.800	275.300	2.424.600

Recapitulatie van de restantaakstellingen per domein

Tabel 5

In tabel 5 is de specificatie opgenomen van de restantaakstellingen van het domein Leefomgeving.

Nog te realiseren taakstellingen domein Leefomgeving	2014	2015	2016	2017
<i>Restant aanvullende ombuigingen 2014 - 2017</i>				
* surplus in taakstelling 2015	-	-	-	-
* aandeel in restantaakstelling 2016	-	-	17.400	17.400
* aandeel in restantaakstelling 2017	-	-	-	8.900
Sub-totaal restant aanvullende ombuigingen 2014 - 2017	-	-	17.400	26.300
* Vervallen maatregel 9 (zie bijlage 1) c.q. alternatieve dekking				110.000
* Vervallen maatregel 10 (zie bijlage 1) c.q. alternatieve dekking			-	52.000
Totaal restant aanvullende ombuigingen 2014 - 2017	-	-	17.400	188.300
Vervallen prijscompensatie 2015 (excl. Recreatieve Voorzieningen)	-	2.900	2.900	2.900
Totaal restant aanvullende ombuigingen 2014 - 2017 en extra bezuiniging 2015	-	2.900	20.300	191.200
Vervallen prijscompensatie 2015 Recreatieve Voorzieningen		16.600	16.600	16.600
Restant taakstelling Recreatieve Voorzieningen	348.000	313.000	313.000	73.000
Sub-totaal nog te realiseren domein Leefomgeving	348.000	332.500	349.900	280.800
AE:				
¹ Onttrekking vanuit reserve afkoopsom Provincie Overijssel	348.000	313.000	313.000	73.000
Totaal nog te realiseren domein Leefomgeving	-	19.500	36.900	207.800

¹ Verwachting is dat restantaakstelling met behulp van de ontvangen afkoopsom wordt gerealiseerd, zodat taakstelling van het domein Leefomgeving middels de onttrekking vanuit de reserve afkoopsom Provincie Overijssel gecorrigeerd wordt.

Tabel 6

De informatie vanuit tabel 6 is ook aan de bestuurscommissie Publieke Gezondheid verstrekt. In deze tabel is de specificatie opgenomen van de restantaakstellingen van het domein Gezondheid.

Nog te realiseren taakstellingen domein Gezondheid	2014	2015	2016	2017
¹ Restant ombuigingen 2014 van taakstelling € 1,6 mln.	45.000	45.000	45.000	45.000
Restant taakstelling € 1,6 mln. op te lossen door GGD	8.300	8.300	8.300	8.300
¹ Restant ombuigingen 2015 van taakstelling € 1,6 mln.		100.000	100.000	100.000
Noodzakelijke verplichtingen 2013 (prijscompensatie 2013)	16.000	16.000	16.000	16.000
Noodzakelijke verplichtingen 2014	78.000	108.000	108.000	108.000
Vervallen prijscompensatie 2015		50.500	50.500	50.500
Restant ombuigingen 2016 van taakstelling € 1,6 mln.			180.300	180.300
Restant ombuigingen 2017 van taakstelling € 1,6 mln.				92.700
Sub-totaal	147.300	327.800	508.100	600.800
Oplossen via bedrijfsvoering GGD		100.000-	145.000-	145.000-
² Oplossen via kostenreductie consultatiebureaus			35.000-	70.000-
Totaal nog te realiseren domein Gezondheid (in te vullen door vermindering taken)	147.300	227.800	328.100	385.800

¹ Betreft voorgestelde ombuigingsmaatregel 18 (zie bijlage 2). Alternatieve dekkingswijze wordt binnen bedrijfsvoering domein Gezondheid gevonden.

² Ten aanzien van het verlagen van de kosten voor de consultatiebureaus gaat het in eerste instantie om een inspanning die wordt gedaan om de kosten omlaag te brengen, bovenop de reeds ingeboekte kostenverlaging van € 130.000 ultimo 2017.

Bijlage 2

Ombuigingsmaatregelen 2014 - 2017 (€ 1.600.000 cfm. regiораadsbesluit februari 2014)

Omschrijving	Realisatie	2014	2015	2016	2017
	2014 in %				
Aanvullende ombuigingen 2014 - 2017					
* Besluitvorming regiораad 03-07-2013		780.000	1.055.000	1.330.000	1.600.000
AE:					
Fin. vertaling voorstellen vanuit de visitatiecommissie Bedrijfsvoering					
1 Drukwerk programmarekening, -begroting	100	20.000	20.000	20.000	20.000
2 Kerstententjes	100	10.000	10.000	10.000	10.000
3 Huur Twentehuis Enschede (Regiokantoor)	100	170.000	170.000	170.000	170.000
		200.000	200.000	200.000	200.000
Bedrijfsvoering					
4 Terugbrengen BERAP naar 1 per jaar		-	13.000	13.000	13.000
		-	13.000	13.000	13.000
Overige voorstellen concern					
5 Vervallen advertentiekosten regiораad	100	5.700	5.700	5.700	5.700
6 Externe notulering regiораad	100	4.000	4.000	4.000	4.000
Totaal overige voorstellen concern		9.700	9.700	9.700	9.700
Overige voorstellen bedrijfsvoering					
7 Budget overige personeelskosten i.v.m. wijziging regelgeving	100	25.000	25.000	25.000	25.000
Totaal overige voorstellen bedrijfsvoering		25.000	25.000	25.000	25.000
Totaal voorstellen concern / domein Bedrijfsvoering	100	234.700	247.700	247.700	247.700
Fin. vertaling voorstellen vanuit de visitatiecommissie Leefomgeving					
8 Samenvoeging diverse bestuurlijke overleggen		-	PM	PM	PM
9 Beëindiging taak duurzaamheid (of andere dekkingswijze)		-	-	-	110.000
10 Beëindiging taken milieusamenwerking (of andere dekkingswijze)		-	-	-	52.000
11 Inhuur derden (domein Leefomgeving)	100	10.000	10.000	10.000	10.000
		10.000	10.000	10.000	172.000
Overige voorstellen domein Leefomgeving					
12 Niet vervullen vacatureruimte	100	40.000	40.000	40.000	40.000
13 Externe notulering ambtelijke overleggen en portefeuillehoudersoverleggen	100	10.000	10.000	10.000	10.000
14 Bestuurslasten t.l.v. middelen innovatiesprong	100	50.000	50.000	50.000	50.000
15 Verlaging enkele materiële budgetten	100	40.000	40.000	40.000	40.000
		140.000	140.000	140.000	140.000
Totaal voorstellen domein Leefomgeving	100	150.000	150.000	150.000	312.000
Fin. vertaling voorstellen vanuit bestuurdersoverleg 13 september 2013					
16 Derden geldstroom (inkomsten verzekeraars)	100	25.000	25.000	25.000	25.000
17 Spreiding consultatiebureaus		-	120.000	125.000	130.000
18 Procesinnovatie / digitalisering / audits primaire processen / efficiënter inrichten primaire processen	0	45.000	145.000	145.000	145.000
19 (Management)ondersteuning en interne staffuncties GGD	100	17.000	17.000	67.000	67.000
20 Inzet PIOFACH diensten vanuit domein bedrijfsvoering	100	50.000	100.000	100.000	100.000
21 Efficiëntere organisatie Contactmoment adolescenten	100	7.000	27.000	27.000	27.000
21a Vermindering terugbetaling digitaal dossier	100	23.000	23.000	23.000	23.000
22 Aanvullend: spreiding consultatiebureaus		PM	PM	PM	PM
		167.000	457.000	512.000	517.000
Overige voorstellen domein Gezondheid					
23 Aanpassing JGZ formatie i.v.m. krimpende populatie jeugdigen	100	220.000	220.000	220.000	220.000
		220.000	220.000	220.000	220.000
Totaal voorstellen domein Gezondheid	88	387.000	677.000	732.000	737.000
Nog te realiseren in 2014 (concernnivo) (€ 53.300)	7				
Realisatiegraad 2014	93				
Samenvattend overzicht					
* Besluitvorming regiораad 3 juli 2013 ombuigingen 2014 - 2017 (fasering)		780.000	1.055.000	1.330.000	1.600.000
AF: ombuigingsmaatregelen conform voorstel regiораad 12 februari 2014					
* Totaal voorstellen Concern / Bedrijfsvoering		234.700	247.700	247.700	247.700
* Totaal voorstellen domein Leefomgeving		150.000	150.000	150.000	312.000
* Totaal voorstellen domein Gezondheid		387.000	677.000	732.000	737.000
Restantaakstelling nog te realiseren		8.300	19.700-	200.300	303.300

+ = nog te realiseren
- = meer gerealiseerd

Bijlage 3 **Verkenning van opties bij domein Gezondheid waarmee gemeentelijke bijdrage kan worden verlaagd.**

OGGZ (woningvervuiling)	
Doelstelling product:	Verbeteren van de leefsituatie van kwetsbare burgers met vervuiling, verwaarlozing en/ of multi-problematiek die geen, of niet de juiste, zorg ontvangen. Het gaat om burgers die vaak geen individuele hulpvraag (kunnen) stellen. De hulpvraag komt meestal vanuit de omgeving.
Financiën	
Bedrag om te buigen:	€ 120.000
Overweging	
Dit product valt onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid, maar hoeft niet perse door de GGD te worden uitgevoerd. In 2010 is door de toenmalige bestuurscommissie besloten hier niet op te bezuinigen, juist vanwege het kostenverhogende aspect voor gemeenten. Dit type taken zijn vanuit efficiencyoverwegingen belegd bij GGD Twente.	

Forensische dienst (lijkschouw)	
Doelstelling product:	<ul style="list-style-type: none"> • Het verrichten van gemeentelijke lijkschouw ter uitvoering van de Wet op de lijkbezorging. • Ondersteuning van politie en justitie op het gebied van forensische geneeskunde. • Uitvoering van de overeenkomst met de politie voor het verrichten van arrestantenzorg.
Financiën	
Bedrag om te buigen:	€ 122.000
Overweging	
Het schrappen van deze taak leidt automatisch tot een verlaging van de gemeentelijke bijdrage. Het is voor gemeenten echter een wettelijke taak, die op dit moment is belegd bij de GGD. Door het huidige contract met de politie ten aanzien van de ondersteuning op het gebied van forensische geneeskunde en het verrichten van arrestantenzorg ontstaat synergie.	

Contactmoment JGZ	
Doelstelling product:	Het volgen van de fysieke, sociale, psychische en cognitieve ontwikkeling van kinderen en het signaleren van stoornissen daarin gericht op het tijdig aanbieden van interventies.
Financiën	
Bedrag om te buigen:	€ 150.000 / € 250.000
Overweging	
Om op korte termijn bezuinigingen te realiseren is het een optie om een contactmoment te schrappen. Uiteindelijk heeft dit tot gevolg dat er minder professionals worden ingezet voor de preventieve zorg voor jeugdigen. Indien u kiest voor prioriteit bij vroegsignalering en preventie jeugdigen, is deze optie niet wenselijk.	

Instroom- en herhalingsonderzoeken Speciaal Onderwijs	
Doelstelling product:	Het op individueel niveau beoordelen van de fysieke, sociale, psychische en cognitieve ontwikkeling van kinderen in het Speciaal Onderwijs en het signaleren van stoornissen daarin gericht op het tijdig aanbieden van interventies.
Financiën	
Bedrag om te buigen:	€ 200.000
Overweging	
Voor veel leerlingen in het Speciaal Onderwijs geldt dat zij 'in zorg' zijn bij aanbieders van gezondheidszorg. Op dit moment is nog niet duidelijk wat de gevolgen zijn voor zowel het reguliere onderwijs als het speciaal onderwijs van de invoering van passend onderwijs. Eerder (in 2010) is besloten om hier niet (verder) op te bezuinigen, omdat hier sprake is van kinderen die extra aandacht behoeven.	

Andere werkwijze Voortgezet Onderwijs	
Doelstelling product:	Het op individueel niveau beoordelen van de fysieke, sociale, psychische en cognitieve ontwikkeling van kinderen in het Voortgezet Onderwijs en het signaleren van stoornissen daarin gericht op het tijdig aanbieden van interventies.
Financiën	
Bedrag om te buigen:	€ 100.000
Overweging	
Door meer op basis van indicatie te gaan werken in het Voortgezet Onderwijs, wordt een kanteling gemaakt van preventie naar inzet op indicatie.	

Er zijn meerdere bezuinigingsmogelijkheden die echter geen verband houden met een te voeren inhoudelijke koers. Om die reden ligt het meer voor de hand de focus te leggen op een meer flexibele uitvoering van de contactmomenten in de jeugdgezondheidszorg die per 1 januari 2015 in aantal niet meer wettelijk zijn vastgelegd. Daarbij wordt onder andere gekeken naar de ervaringen uit pilots uit den lande, zoals de scenario's die door het Nederlands Centrum Jeugdgezondheidszorg (NCJ) zijn ontwikkeld en de mogelijkheden van het toepassen van zorgpaden in de JGZ. Ook wordt hierbij gekeken welke discipline (arts, verpleegkundige) welke werkzaamheden kan uitvoeren en of hierin wijzigingen ten opzichte van de huidige situatie mogelijk zijn.

Dit lijkt een traject waar (op termijn) voordelen te behalen zijn. Dit past, zoals gesteld, zowel in de gedachtegang van versterken zelfredzaamheid en behoefte/vraag vanuit de ouders, als in de gemeentelijke visie op de samenleving. Het uitwerken, concretiseren en implementeren vergt echter tijd. Het veronderstelt een andere organisatieopzet en 'mindset' van medewerkers.

Bijlage 4 (Geactualiseerd) overzicht van conclusies, adviezen en aanbevelingen naar aanleiding van het onderzoek naar doelmatigheid c.q. bezuinigingen alsmede onze reactie

Stand van zaken uitvoering besluiten regiораad over conclusies, adviezen en aanbevelingen inzake onderzoek naar doelmatigheid c.q. bezuinigingen

1 Overall advies Bijzondere rekenkamer

Nr	Onderwerp	Reactie dagelijks bestuur Overgenomen door regiораad	Actiepunt	Ambtelijk opdrachtgever	Planning	Stand van zaken
1.1	Ten aanzien van de aanbevelingen in de visitatierapporten om <i>verschillende activiteiten aan een nader onderzoeken op verbetering van de effectiviteit en efficiency te onderwerpen</i> , adviseren wij u om de organisatie op te dragen om deze onderzoeken uit te voeren en de (budgettaire) effecten daarvan in kaart te brengen.	In onze reacties bij de Concrete bezuinigingsvoorstellen (onder 2) en Aanbevelingen (onder 3) gaan wij hier op in.	Binnen de domeinen is aandacht vereist voor een periodieke toetsing van processen om te komen tot verbeteringen	MT's alle domeinen	permanent	<p>Het MT GGD heeft vanuit de invalshoeken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inrichting primair proces; - (aan)sturing van dit proces; - ondersteuning van dit proces, taakstellend een opgave oplopend tot € 300.000,- voorgesteld aan de BC PG. Dit in combinatie met te nemen politiek/bestuurlijke maatregelen. <p>BMC heeft een quickscan uitgevoerd naar bezuinigingsmogelijkheden. Hieruit is gebleken dat de organisatie efficiënt en effectief is ingericht, en er op het terrein van bedrijfsvoering geen substantiële bezuinigingsmogelijkheden liggen.</p> <p>Verder is intern door een trainee via de leansystematiek gezien om werkprocessen efficiënter in te richten en te optimaliseren met als doel de kosten te reduceren, de</p>

						klanttevredenheid te verhogen en de doorlooptijden te verkorten. In bestemmingsvoorstellen jaarrekening 2013 is voorgesteld budget beschikbaar te stellen voor continuering.
1.2	<p>Ter verbetering van de efficiency van het domein Bedrijfsvoering (kosten van overhead) adviseren wij u om het ambtelijk ontwikkelde nieuwe model voor de kostprijsberekening voor dit domein vast te stellen en toe te passen. Verder adviseren wij u om te bezien of de daarin gehanteerde productiviteitsnorm ook in de andere domeinen kan worden gehanteerd.</p> <p><i>In de toelichting op dit voorstel (blz. 27) wordt opgemerkt dat de nieuwe wijze van kostprijsberekening ambtelijk heeft geleid op een geactualiseerde (hogere) productiviteitsnorm. Als dit juist is voorziet dit nieuwe model in een grotere arbeidsproductiviteit per medewerker dat aanleiding geeft tot kostenbesparing. Hoewel de visitatiecommissie daarvoor geen berekening heeft aangeleverd is de rekenkamer van oordeel dat</i></p>	<p>Voorstel voor het vaststellen van de kostprijsberekening voor het domein Bedrijfsvoering overnemen. Aanvullend stellen wij voor te bezien ook een dergelijke berekening te ontwikkelen en vast te stellen voor de GGD en Leefomgeving.</p> <p>Overigens merken wij op dat het verhogen van de productiviteitsnorm enkel een financieel technische maatregel is. In de huidige situatie is de productiviteit al hoger en die hogere productiviteit wordt in de kostprijsberekening aangehouden. Het nieuwe model voor kostprijsberekening leidt in de praktijk dus niet tot een hogere productiviteit en levert derhalve geen besparingen op.</p> <p>Voorts wijzen wij erop, dat de GGD grotendeels een uitvoeringsorganisatie is waarbij sprake is van een hoge productiviteitsnorm. Voor deze bedrijfsonderdelen is de arbeidsproductiviteit al via landelijke kengetallen bepaald.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kostprijsberekening voor domein Bedrijfsvoering (BV) afronden en laten vaststellen door DB. 2. Voorstel voor DB/BC PG maken of het zinvol is voor domeinen GGD en Leefomgeving ook een kostprijsberekening op te stellen. 3. In aanvulling op punt 2 voor de GGD vooronderzoek doen naar arbeidsproductiviteit, zowel naar de norm, als binnen de norm. Het resultaat hiervan voorleggen aan de BC PG. 	<p>1 en 2 BV/J. Regtuint 3 GGD/W. Meester</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1-11-13 2. 1-1-14 3. 1-7-14 	<p><u>BV ad 1 en 2</u> Project doorberekening bedrijfsvoeringskosten (kostprijsmodel, productendienstencatalogus en DVO) is in afrondende fase, inclusief DVO met GGD. Daarna kan op basis van leerervaringen (2015) en in overleg met GGD en Leefomgeving een voorstel voor DB/BC PG worden voorbereid.</p> <p><u>GGD Ad .1</u> De GGD participeert als 'klant' in het project van BV. Dit omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kosten (kostprijsmodel) - Prestaties (productencatalogus) - Governance (DVO) <p><u>GGD Ad. 3</u> Zie reactie DB</p>

	<i>bij een significant hogere arbeidsproductiviteit bij de personeelsomvang van het domein Bedrijfsvoering de te realiseren besparing wordt ingeschat op € 0,5 miljoen. Als dit bovendien bij alle personeelsleden in dienst kan worden toegepast, kan de te realiseren besparing een veelvoud van dit bedrag opleveren.</i>					
1.3	Daarnaast adviseren wij om daar waar mogelijk nader onderzoek in te stellen naar de voorwaarden en mogelijkheden voor deelname van Regio Twente aan vormen van bovenlokale samenwerkingsvormen, waarvan in dit rapport een aantal mogelijkheden zijn genoemd (blz. 24 noemt 10 voorbeelden).	Op 12 oktober 2012 heeft de regioraad ook besloten tot een fundamentele heroriëntatie van de samenwerking van de gemeenten in Twente. Daarvoor is een separaat proces gestart, met als onderdeel de bestuurlijke conferentie die op 17 april 2013 heeft plaatsgevonden. Wij stellen voor dit advies te betrekken bij het proces van de heroriëntatie van de samenwerking.	Betrekken bij heroriëntatie samenwerking gemeenten in Twente en toekomst Regio Twente.	T. Vos	1-02-14	Is onderdeel heroriëntatie samenwerking gemeenten in Twente.
1.4	Met het oog op de herkenbaarheid over de rol en taken van Regio Twente voor de toekomst, adviseren wij u om met de regioraad hierover een fundamentele discussie te voeren en daarbij een standpunt in te nemen of Regio Twente een mede beleidinitieërende organisatie moet zijn / blijven of zich	Betrekken bij het proces van de heroriëntatie van de samenwerking in Twente. Het element van dubbeling in beleidstaken is relevant voor efficiency, maar niet passend in de discussie over heroriëntatie.	Betrekken bij heroriëntatie samenwerking gemeenten in Twente en toekomst Regio Twente.	T. Vos	1-02-14	Is onderdeel heroriëntatie samenwerking gemeenten in Twente.

	<p>moet omvormen tot een uitvoeringsorganisatie met een daarop afgestemd organisatiestructuur. Dit mede in het licht van het potentieel wegvallen van de Wgr-plus taak, maar ook met het oog op de geconstateerde dubbeling in de beleidstaken Publieke Gezondheid en argumenten die hierover in onze beschouwing zijn aangevoerd.</p>					
1.5	<p>Ten aanzien van de geconstateerde hoge kosten van inhuur van onderzoek- en adviesbureaus (externe expertise) adviseren wij u om nader te onderzoeken hoe de beschikbare expertise in Twente breed kan worden ingezet en zo deze toch moet worden ingekocht, om dit collectief te doen, en onder welke voorwaarden.</p>	<p>Voorstel overnemen. Wij zullen binnen Shared Services Netwerk Twente aan de orde stellen op welke wijze inhuur van externen kan worden verminderd door (tegen verrekening van nader af te spreken kosten) expertise aan elkaar ter beschikking te stellen voor zover over deze expertise wordt beschikt.</p> <p>Indien door meerdere organisaties expertise moet worden ingehuurd kunnen de 2 in Twente bestaande inkoopcollectieven (waartussen afstemming plaatsvindt) worden ingeschakeld voor een gezamenlijke inkoop. Regio Twente beschikt overigens zelf niet over een inkoopadviseur.</p> <p>Voor de inkoop van leveringen en diensten werken de Twentse</p>	<p>1. Overzicht maken van inhuur externen. 2. Op basis overzicht binnen SSNT aan de orde stellen of hiervoor expertise van andere Twentse overheden kan worden benut. 3. Indien binnen SSNT blijkt dat meerdere deelnemers zelfde expertise nodig hebben en daarover niet zelf beschikken dan de 2 in Twente bestaande inkoopcollectieven benutten om tot gezamenlijke inkoop te komen. 4. Resultaat voorleggen aan DB en BC PB</p> <p>Zie ook 2.10</p>	<p>1. J. Regtuijt 2. T. Vos 3. J. Regtuijt 4. J. Regtuijt (DB) en T. van Rijenam (BC PG)</p>	<p>1. 1-10-13 2. 1-11-13 3. 1-12-13</p>	<p>Inventarisatie inhuur afgerond.</p> <p>Een groot deel van de inhuur betreft specialistische inhuur, zoals artsen, verpleegkundigen, ICT en specialisten op gebied van verkeer en vervoer (mobiliteit). Andere Twentse overheden beschikken niet over deze expertise. Wel heeft reeds deels scherpere onderhandeling over tariefstelling (-/10%) plaatsgevonden.</p> <p>In mindere mate is ook sprake van meer algemene inhuur, zoals project- of administratieve ondersteuning of secretariaat. Hiervoor kan meer collegiale inleen plaatsvinden, mits de arbeidsmobiliteit voldoende op gang komt en de daarbij gehanteerde tarieven niet boven de marktprijzen uitkomen. Deze mobiliteit heeft het afgelopen half jaar zeer beperkt plaatsgevonden;</p>

		gemeenten, Regio Twente en Veiligheidsregio Twente al met de algemene inkoopvoorwaarden volgens het door de VNG opgestelde model.				enerzijds door uitblijven van reactie op interne Twentse arbeidsmarkt, anderzijds door gebrek aan capaciteit bij gemeenten voor uitgevraagde ondersteuning.
1.6	Met het oog op mogelijke besparingen die voortvloeien uit uniforme arbeidsvoorwaarden op Twentse schaal, adviseren wij u om in samenwerking met de Twentse gemeenten hiernaar nader onderzoek te verrichten en de daarvoor af te spreken randvoorwaarden en te maken afspraken in kaart te brengen.	<p>Eén van de projecten in het kader van Shared Services Netwerk Twente is Werken voor de Twentse Overheid. Onder de titel 'Move to improve' is gelanceerd de website www.internearbeidsmarktTwente.nl. Hierop staat een overzicht van alle vacatures en klussen in Twente waar de 6.000 Twentse ambtenaren gebruik van kunnen maken. Hieraan worden nog opleidings- en loopbaanbegeleiding toegevoegd.</p> <p>Voorts wordt in kaart gebracht of tot één rechtspositie op Twentse schaal kan worden gekomen. In dit verband merken wij op dat werkgevers en vakbonden in de sector gemeenten afgesproken hebben overleg te voeren voor een versimpeling van de CAO.</p>	Lopend project binnen SSNT.			Het GBT, Regio Twente en 9 gemeenten doen mee aan het project om te komen tot één Twentse CAO.
1.7	Ten aanzien van de huisvesting van consultatiebureaus JGZ adviseren wij u om met de gemeenten nader overleg te voeren om die verantwoordelijk te maken voor de aan de JGZ	Allereerst merken wij op, dat deze aanbeveling niet afkomstig is van de visitatiecommissie GGD, zoals in het advies van de rekenkamer staat, maar van de rekenkamer zelf.	Geen (zie 3.28)			Zie 3.28

	beschikbaar te stellen locaties. Daarmee kan een aanmerkelijke kostenbesparing op de GGD begroting worden gerealiseerd en kunnen de daaruit voor de gemeenten voortvloeiende lastenverhoging vraagafhankelijk worden beïnvloed.	Voorstel niet overnemen. Onder punt 3.28 wordt ingegaan op een aanbeveling van de visitatiecommissie GGD over een vanuit bedrijfsvoeringoptiek gedane aanbeveling tot vermindering van het aantal consultatiebureaus. Het door de bijzondere rekenkamer voorgestelde advies levert als zodanig geen financieel voordeel op voor de Twentse gemeenten als totaal. Het betreft een verschuiving van budgetten. Wel kan het een extra element zijn bij de aanbeveling van de visitatiecommissie GGD.				
1.8	Ten aanzien van het langdurig huurcontract van het Twentehuis dat in 2018 afloopt, adviseren wij u om te bezien of na afloop van de huurtermijn gekozen kan worden voor een andere (kleinere/goedkopere) locatie, dit mede met het oog op zich wijzigende arbeidsomstandigheden (flex- en thuiswerk).	Hierop wordt ingegaan onder punt 3.5.	Geen (zie 3.5)			Zie 3.5
1.9	Ten aanzien van de door de visitatiecommissie Leefomgeving aangedragen en in haar visitatierapport toegelichte concrete bezuinigingsvoorstellen adviseren wij u om deze in de begroting te verwerken	Hierop wordt nader ingegaan onder de punten 2.7 t/m 2.12.	Geen (2.7 t/m 2.12)			Zie 2.7 t/m 2.12

1.10	Ten aanzien van de door de visitatiecommissie B&B aangedragen en in haar visitatierapport toegelichte concrete bezuinigingsvoorstellen adviseren wij u om deze in de begroting te verwerken	Hierop wordt nader ingegaan onder de punten 2.1 t/m 2.6.	Geen (2.1 t/m 2.6)			Zie 2.1 t/m 2.6
------	---	--	--------------------	--	--	-----------------

2 Concrete bezuinigingsvoorstellen van de visitatiecommissies

Nr	Com.	Onderwerp	Reactie dagelijks bestuur Overgenomen door regioraad	Actiepunt	Actiehouder	Planning	Stand van zaken
2.1	BV	Opmaak en drukken begroting en jaarrekening. Versoberen door alleen 'platte tekst' te maken, drukken achterwege te laten en digitaal ter beschikking te stellen. Op verzoek kan een print worden verstrekt. Bezuiniging € 20.000	Voorstel overnemen.	Opnemen in bezuinigingstaakstelling 2014.	BV/ J. Regtuijt	1-10-13	Is opgenomen in overzicht van de ombuigingstaakstelling 2014-2017.
2.2	BV	Aantal beraps en maraps terugbrengen van 2 naar 1 per jaar (t/m juni). Dit levert een besparing op van afgerond 0,2 fte bij F&C. Daarnaast zal een geringe besparing mogelijk zijn bij de beleidsambtenaren/managers van de domeinen. Levert pas op termijn voordelen op. Bezuiniging € 13.000	Voorstel deels overnemen: 1 berap per jaar. <i>Regioraad: DB zal substantiële afwijkingen van beleid of begroting direct melden aan de regioraad</i>	1. Opnemen in bezuinigingstaakstelling 2014 2. Formatie aanpassen.	1 en 2 BV/J. Regtuijt	1. 1-10-13 2. 1-1-14	Is opgenomen in overzicht van de ombuigingstaakstelling 2014-2017. Formatie per 01-01-2014 aanpassen is gezien beperkte formatieve effecten (0,2 FTE) en de lopende processen niet mogelijk. Vindt plaats per 01-01-2015

2.3	BV	Vermindering catering Twentehuis. Schrappen openstelling kantine voor personeel op woensdag en vrijdag. Op deze dagen wordt er minder van de kantine gebruik gemaakt. Bezuiniging € 10.000	Effectuering is contractueel pas mogelijk per 1 mei 2015. Tegen die tijd bezien op welke wijze op de catering kan worden bezuinigd.	Betrekken bij bezuinigingstaakstelling voor 2015	BV/G. Weken	1-4-2014	In verband met het uitvoering geven aan een goed gastheerschap die wij vervullen voor de gemeenten en andere organisaties, willen wij, mede in het licht van de motie van Almelo, deze voorgenomen ombuiging niet uitvoeren.
2.4	BV	Verlaging huurprijs Twentehuis. De huurovereenkomst loopt tot 1 maart 2018 en is niet tussentijds opzegbaar. Wel is geregeld dat Regio Twente na 10 jaar (is bereikt) kan verzoeken om een huuraanpassing aan de markt. Bezuiniging € 270.000	Dit is inmiddels ingang gezet. Het in de kolom vermelde bedrag is gebaseerd op een onderbouwde 'eis' van Regio Twente. De verhuurder heeft meegedeeld vooralsnog niet akkoord te gaan met het voorstel van Regio Twente om de huur met € 35 per m2 te verlagen. Aan de verhuurder wordt een nadere onderbouwing verstrekt. Zo nodig brengen 3 deskundigen een bindend advies uit. Op dit moment is het bedrag van de bezuiniging daarom onzeker. Bovendien wordt 1 vleugel van het gebouw op basis van de werkelijke kosten doorbelast aan de Veiligheids-	1. Overleg met verhuurder. 2. Resultaat opnemen in bezuinigingstaakstelling 2014	1 en 2 BV/G. Weken	1. 1-10-13 2. 1-10-13	Er is inmiddels een akkoord bereikt over een vermindering van de huurprijs met ingang van 1 september 2013. Het gaat om een bedrag van € 190.000 op jaarbasis. Een deel daarvan (€ 20.000) betreft de onderhuur door de VRT. Daarover vindt in het kader van een te sluiten DVO nog overleg met de VRT plaats. In het voorstel voor de ombuigingstaakstelling is daarom vooralsnog opgenomen een bedrag van € 170.000.

			regio. Een verlaging van de huurprijs zal daarom voor dit deel ten goede komen van de Veiligheidsregio.				
2.5	BV	Vermindering uitbesteding van ICT-werkzaamheden. Gelet op de geringe formatie wordt er gebruik gemaakt van diensten van derden. De commissie acht het redelijk dit bedrag te verminderen. Bezuiniging € 25.000	Voorstel niet overnemen. Onder punt 3.1 is terecht aangegeven dat de formatie kwalitatief en kwantitatief te kwetsbaar is. Daarom wordt daar voorgesteld samenwerking met collega overheid op het gebied van ICT te onderzoeken. Uit dit onderzoek moet blijken of de voorgestelde bezuiniging realiseerbaar is.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Overleg voeren met partners in SSNT over samenwerking op gebied ICT. Zie ook 3.1 2. Overleg voeren met GGD en LO. 3. Resultaat voorleggen aan DB 	1 t/m 3 BV/G. Weken	1-11-13	<p>Er is oriënterend overleg geweest met Hengelo en Enschede. Met Enschede heeft vervolgoverleg plaatsgevonden, dat is stopgezet op verzoek van Enschede.</p> <p>In SSNT verband is overleg gevoerd over mogelijke samenwerking rondom ICT/informatie-architectuur. Hierover vindt nog vervolgoverleg plaats.</p>
2.6	BV	Vermindering budget voor kerstattenties. Begroot is € 31.500 terwijl in 2012 € 22.000 is uitgegeven. Uit een benchmark met de gemeenten in Twente komt naar voren dat het resterende bedrag in de lijn van de gemeenten ligt. Bezuiniging € 10.000	Voorstel overnemen.	Opnemen in bezuinigingstaakstelling 2014	BV/J. Regtuijt	1-10-13	Is opgenomen in overzicht van de ombuigingstaakstelling 2014-2017.
2.7	LO	Samenvoeging van diverse bestuurlijke overleggen 1. Het aantal overleggen te verminderen door een aantal te combineren. De commissie adviseert om	Bestuurlijke drukte vanwege vele overleggen is een herkenbaar punt. Dit jaar zullen mogelijkheden en draagvlak onderzocht worden	1. In relatie tot toekomst Regio Twente onderzoek doen naar efficiëntere en effectievere wijze van	1 t/m 3 T. Vos	1-4-14	In afwachting van de definitieve uitkomsten van "hoe verder met de Twentse samenwerking" wordt voorshands volstaan met een PM raming. Vooruitlopend

		<p>de volgende overleggen te combineren:</p> <ol style="list-style-type: none"> PHO's Economische Zaken, Recreatie en Toerisme en Sociale Zaken (frequentie ca. 4 x per jaar); de PHO's Onderwijs, Sport en Cultuur (frequentie ca. 2 keer per jaar) PHO's mobiliteit en Afval/Milieu/Duurzaamheid en het POWI als zodanig te handhaven <p>2. te onderzoeken of door slimmer te organiseren, bijv. door alle overleggen op één dag te organiseren aanvullend besparingen kunnen worden gerealiseerd. Bezuiniging € 20.000</p>	<p>om alle overleggen (informatieuitwisseling, standpuntbepaling, besluitvorming, overleg van coalition of the willing, speeddaten voor wie elkaar even wil spreken etc.) te faciliteren op 1 dag per x weken. Dit moet in lijn zijn met de herbezinning op Twentse gemeentelijke samenwerking. Start: nieuwe bestuursperiode in 2014.</p>	<p>overleg voeren en bestuurlijk draagvlak daarvoor</p> <ol style="list-style-type: none"> Indien dit gerealiseerd kan worden formatie aanpassen en bezuiniging opnemen in taakstelling voor 2015. Resultaat voorleggen aan DB. . 			<p>daarop zal vanuit het team Economie worden bezien of en zo ja, hoe de overleggen Recreatie & Toerisme, Economische Zaken en Sociale Zaken kunnen worden gecombineerd dan wel aansluitend kunnen plaats vinden. Inmiddels heeft het DB besloten tot de invoering van zogenaamde maandelijkse Twentedagen per januari 2015 waarop alle overleggen gaan plaats vinden. Daarnaast is er per september 2014 een maandelijkse ambtelijke EZ-Arbeidsmarkt dag gestart en is er besloten tot een gezamenlijke EZ-Arbeidsmarkt agenda voor de komende jaren.</p>
2.8	LO	<p>(Op termijn) beëindiging van de taak duurzaamheid als afzonderlijke op zich zelf staande activiteit. Besparing op termijn maximaal € 110.000.</p>	<p>Hierover een besluit nemen na raadpleging van het PHO Afval/Milieu/Duurzaamheid en na onderzoek van de mogelijkheden tot onderbrenging van deze taak bij andere werkonderdelen.</p>	<ol style="list-style-type: none"> Agenderen voor PHO Afval/Milieu/Duurzaamheid in combinatie met 2.9 en 3.12. Resultaat voorleggen aan DB. 	1 en 2 LO/F. Lohuis	1-11-13	<p>Via het portefeuillehoudersoverleg Milieu, Afval en Duurzaamheid zal nog nadere besluitvorming moeten plaats vinden om deze kosten m.i.v. 2017 op een andere wijze te dekken. Het portefeuillehoudersoverleg heeft op 12 juni 2013 al aangegeven facilitering van het overleg te willen continueren. Inmiddels is</p>

							er ambtelijke werkgroep gestart die onderzoek doet naar alternatieve financieringsvormen.
2.9	LO	Beëindiging van de activiteiten op het gebied van milieusamenwerking. Besparing op termijn maximaal € 52.500.	Hierover een besluit nemen na raadpleging van het PHO Afval Milieu Duurzaamheid en na onderzoek van de mogelijkheden tot onderbrenging van deze taak bij de RUD.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Agenderen voor PHO Afval/Milieu/Duurzaamheid in combinatie met 2.8 en 3.12. 2. Resultaat voorleggen aan DB. 	1 en 2 LO/F. Lohuis	1-11-13	Via het portefeuillehoudersoverleg Milieu, Afval en Duurzaamheid zal nog nadere besluitvorming moeten plaats vinden om deze kosten op een andere wijze te dekken m.i.v. 2017. Het portefeuillehoudersoverleg heeft op 12 juni 2013 al aangegeven facilitering van het overleg te willen continueren. Bovendien speelt bij de milieutaken afstemming met de ontwikkelingen bij de RUD (Regionale Uitvoerings Dienst) een belangrijke rol. Inmiddels is een ambtelijke werkgroep gestart die onderzoek doet naar alternatieve financieringsvormen.
2.10	LO	Op de inhuur van derden (o.a. adviesbureaus) kan in de ogen van de commissie 10% worden bezuinigd (nader te kwantificeren). Bezuiniging p.m.	Nader onderzoek doen naar de mogelijkheden, waarbij wordt gezien in hoeverre gebruik kan worden gemaakt van bij partners in Shared Services Netwerk Twente	<ol style="list-style-type: none"> 1. Overzicht maken van inhuur externen. 2. Op basis overzicht binnen SSNT aan de orde stellen welke 	<ol style="list-style-type: none"> 1. LO/F. Lohuis 2. T. Vos 3. BV/ J. Regtuijt 4. BV/ J. Regtuijt 	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1-10-13 2. 1-11-13 3. 1-12-13 4. 1-1-14 	Hiervoor is binnen LO een bezuiniging opgenomen van € 10.000. Zie overigens 1.5.

			aanwezige expertise. Betrekken bij de bezuinigingstaakstelling voor de jaren 2014 t/m 2017.	<p>expertise bij andere Twentse overheden aanwezig is en in hoeverre deze, qua capaciteit, ook feitelijk beschikbaar is.</p> <p>3. Resultaat voorleggen aan DB..</p> <p>4. Bedrag dat kan worden bezuinigd opnemen in taakstelling voor 2014</p> <p>Zie ook 1.5</p>			
2.11	LO	De post reserve vervanging en vernieuwing bij recreatieve voorzieningen kan op jaarbasis worden verlaagd met ten minste € 30.000.	Voorstel betrekken bij de invulling van de bezuiniging provincie Overijssel op de recreatieve voorzieningen.	Verwerken in taakstelling voor Recreatieve Voorzieningen	LO/J. Kloots	1-10-13	Deze post is inmiddels verlaagd, waardoor de taakstelling voor Recreatieve Voorzieningen met eenzelfde bedrag is verlaagd.
2.12	LO	Afstoting en overdracht van het Arboretum aan bijvoorbeeld een natuurorganisatie; De provinciale bijdrage, die komt te vervallen, is € 64.000 en de gemeentelijke bijdrage is € 43.000.	Mogelijkheden onderzoeken en in overleg treden met diverse natuurorganisaties. Indien bij een eventuele eigendomsoverdracht sprake is van forse afkoopsommen, waardoor geen bezuiniging wordt	<p>1. Overleg starten met natuurbeschermingsorganisaties.</p> <p>2. Resultaat voorleggen aan DB.</p>	1 en 2 LO/J. Kloots	1-6-14	Er zijn gesprekken gaande met Natuurmonumenten, zijnde ook de eigenaar/beheerder van omliggende natuurgebieden. Afgesproken is, dat Regio Twente nu op bestuurlijk niveau een gesprek aan gaat met Natuurmonumenten.

			bereikt, dit besluit heroverwegen. De eventuele bezuiniging betrekken bij de invulling van de bezuiniging provincie Overijssel op de recreatieve voorzieningen.				
--	--	--	---	--	--	--	--

3 Aanbevelingen visitatiecommissies

Nr	Com.	Onderwerp	Reactie dagelijks bestuur Overgenomen door regioraad	Actiepunt	Actiehouder	Planning	Stand van zaken
3.1	BV	Samenwerking op het gebied van ICT met één of meer gemeenten of andere gemeenschappelijke regelingen. De formatie is gering en daarom kwetsbaar. Er vindt nu de nodige inhuur van derden plaats.	Voorstel overnemen. Onderzoek doen naar kandidaten bij wie de werkzaamheden op het gebied van ICT kunnen worden onderbracht en de voorwaarden waaronder dit kan plaatsvinden.	1. Overleg voeren met partners in SSNT over samenwerking op gebied ICT. Zie ook 2.5 2. Resultaat voorleggen aan DB..	1 en 2 BV/G. Weken	1-11-13	Zie 2.5.
3.2	BV	Het aangaan van nieuwe verplichtingen boven € 10.000 laten voorzien van het fiat van 2 functionarissen, te weten de budgethouder en diens leidinggevende. Deze uitgaven behoeven een kritische beoordeling. Ook verantwoordingsaspecten spelen hierbij een rol.	Voorstel overnemen en implementeren per 1 januari 2014. Dit vergt wel extra personele inzet. Wel merken wij op dat de huidige werkwijze tot op heden niet tot problemen heeft geleid.	Bepalen welke functionarissen per budget worden aangewezen.	MT's alle domeinen	1-1-14	Wordt ingebouwd in softwareprogramma Donau. Opdracht verstrekt. Implementatie heeft plaatsgevonden.

		Het inverdieneffect is op voorhand moeilijk in te schatten.					
3.3	BV	Als minimum voor een aanstelling aanhouden 24 uur per week. Dit kan alleen door natuurlijk verloop worden gerealiseerd. Een uitzondering is nodig voor oproepkrachten die alleen invallen bij ziekte en verlof (bijv. voor de receptie). Levert een besparing op de overheadkosten op. Er zijn op dit moment van de 512 medewerkers 243 medewerkers die een aanstelling beneden 24 uur hebben.	Het principe overnemen. Het is wellicht niet mogelijk voor alle functies het minimum van 24 uur aan te houden. In sommige gevallen is er sprake van een solistische functie waarvoor formatief minder dan 24 uur beschikbaar is. Daarom onderzoek doen voor welke functies het minimum van 24 uur kan worden gehanteerd en daarvoor een onderbouwde beleidslijn op te stellen die de wettelijke toets kan doorstaan.	1. Beleid hier voor opstellen. 2. Voorstel voorleggen aan MT's domeinen. 2. Voorstel maken voor OR. 3. Voorstel maken voor DB.	1 t/m 4 BV/ J. Regtuijt	1. 1-12-13 2. 1-2-14 3. 1-3-14 4. 1-4-14	Beleid is ontwikkeld en vastgesteld door CMT. Vervolg routing is in voorbereiding.
3.4	BV	Bezien of door efficiënter gebruik in het Twentehuis een verdieping kan worden vrijgemaakt om te worden verhuurd. Deze ruimte zou enerzijds kunnen worden gebruikt voor de huisvesting van activiteiten die de Twentse gemeenten gezamenlijk ondernemen (denk aan RUD). Een andere mogelijkheid is verhuur aan externen, doch	Recent heeft er al een herschikking plaatsgevonden waardoor er ruimte beschikbaar is gekomen voor de salarisadministratie van de Netwerkstadgemeent en en de Veiligheidsregio en diverse activiteiten in het kader van Shared	1. Inventarisatie maken. 2. Resultaat voorleggen aan CMT. 3. Resultaat voorleggen aan DB..	1 t/m 3 BV/G Weken	1. 1-1-14 2. 1-2-14 3. 1-3-14	Dit is nu een continu proces, waardoor o.m. voor OZJT, de salarisadministratie en het Kennispunt Twente ruimte is gecreëerd.

		de marksituatie is momenteel verre van rooskleurig. In het aangrenzende pand staan al enkele jaren 2 verdiepingen leeg.	Services Netwerk Twente. Ook is het mogelijk als gastheerorganisatie te fungeren voor de gezamenlijke afdelingen onderzoek en statistiek van de 3 steden. Regio Twente staat open voor het gastheerschap van andere gezamenlijke activiteiten van gemeenten.				
3.5	BV	Heroverweging huisvesting in het Twentehuis. In het kader van de afloop van de huurovereenkomst voor het Twentehuis per 1 maart 2018 wordt in overweging gegeven in 2016 de ruimtebehoefte en de locatie van de hoofdvestiging in Enschede te heroverwegen.	Voor het opzeggen van de huur geldt een termijn van 1 jaar. Opzegging dient derhalve plaats te vinden voor 1 maart 2017. Voorgesteld wordt e.e.a. te bepalen aan de hand van een in 2016 op te stellen huisvestingsplan waarin de huisvestingsbehoefte wordt opgenomen en met de verhuurder van het Twentehuis onderhandelingen over een (gedeeltelijke) verlenging van de huur te starten. Indien dit niet tot een substantiële	<ol style="list-style-type: none"> 1. In huisvestingsplan ruimtebehoefte bepalen. 2. Aan verhuurder formeel meedelen dat huurovereenkomst wordt beëindigd per 1 maart 2018. 3. Op basis huisvestingsplan onderhandelingen met verhuurder Twentehuis starten. 4. Resultaat voorleggen aan DB. 5. Indien onderhandelingen 	1 t/m 5 BV/G.Weken	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1-1-17 2. 15-2-17 3. 1-5-17 4. 15-6-17 5. 1-7-17 	Is pas in een later stadium aan de orde. Eerste verkenning voor medio 2015.

			vermindering van de huur leidt zullen alternatieve locaties worden gezien.	niet tot gewenst resultaat leidt zoeken naar alternatieve locatie.			
3.6	BV	Catering Twentehuis. In aanvulling op voorstel 2.3 zou de kantine voor het personeel ook op de overige 3 dagen kunnen worden gesloten. Dit levert een extra besparing op van € 15.000. Effectuering is eveneens pas mogelijk per 1 mei 2015.	Voorstel overnemen. Betrekken bij de bezuinigingstaakstelling voor de jaren 2014 t/m 2017. <i>Regioraad: dringende oproep Almelo: niet op bezuinigen.</i>	Betrekken bij bezuinigingstaakstelling voor 2015	BV/G. Weken	1-4-14	Hiervan wordt afgezien. Zie 2.3.
3.7	BV	Onderzoek naar besparing op frankeerkosten door digitale postverzending. De frankeerkosten hebben voor een belangrijk deel te maken met verzending t.b.v. de GGD (bevestiging afspraken, retourenveloppen, mailings). Het verdient aanbeveling na te gaan in hoeverre dit digitaal kan plaatsvinden.	Voorstel overnemen. Onderzoek doen en de eventuele effecten te betrekken bij de bezuinigingstaakstelling 2014 t/m 2017. Hierbij moet wel bedacht worden dat om dit te realiseren een investering in ICT nodig is.	1. Onderzoek doen naar mogelijkheden om bij GGD door digitalisering verzending per post te beëindigen. 2. Resultaten voorleggen aan DB,.	1 en 2 GGD/S. Dinsbach (JGZ) en E. Maarsingh (AGZ)	1-4-14	Acties zijn uitgezet om zowel via invoering zorgmail als digitale planning frankeerkosten te beperken.
3.8	BV	Samenvoegen van alle secretariaten binnen Regio Twente. Uit een benchmark leidt de commissie af dat de formatie aan de hoge kant is. De commissie heeft er kennis van genomen dat een deel van de formatie van de secretariaten wordt ingezet voor projectondersteuning. Een besparing op de formatie wordt evenwel reëel geacht.	Onderzoek doen naar mogelijkheden voor de samenvoeging en de eventuele effecten daarvan te betrekken bij de bezuinigingstaakstelling 2014 t/m 2017.	1. Onderzoek doen naar mogelijkheden samenvoeging. 2. Resultaat voorleggen aan MT's domeinen. 3. DBen BC PG informeren over financieel resultaat. 4. Bij organisatie-aanpassing	1 t/m 4 T. Vos	1. 1-11-13 2. 1-12-13 3. 1-2-14 4. 1-3-14	Het secretariaat van Bedrijfsvoering is per 1 januari 2014 toegevoegd aan dat van Leefomgeving. Verder is aan Quadrant Advies een opdracht verstrekt om te komen tot een eenduidige manier van werken binnen secretariaten waarbij eenzelfde kwaliteitsniveau van dienstverlening richting

				voorstel voor OR en DB maken.			de organisatie plaatsvindt.
3.9	BV	Bezien of een besparing op het management (t/m het niveau van teamleider) binnen Regio Twente mogelijk is. De commissie heeft er kennis van genomen dat inmiddels de functie van hoofd P&O niet meer wordt ingevuld en dat er binnen Leefomgeving een programmamanager minder is door samenvoeging van 2 programma's. Uit een benchmark leidt de commissie af dat de formatie aan de hoge kant is.	Voorstel overnemen. Zoals de commissie zelf al aangeeft zijn er recent al 2 leidinggevende functies vervallen. Onderzoek doen naar mogelijkheden voor het verder verminderen van het aantal leidinggevend en de eventuele effecten daarvan te betrekken bij de bezuinigings-taakstelling 2014 t/m 2017.	1. Onderzoek doen naar mogelijkheden. 2. Resultaat voorleggen aan MT's domeinen. 3. DB en BC PG informeren over financieel resultaat. 4. Bij organisatieaanpassing voorstel voor OR en DB maken.	1 t/m 4 MT's van alle domeinen	1. 1-11-13 2. 1-12-13 3. 1-2-14 4. 1-2-14	Zie inzet GGD bij punt 1.1 Daarnaast heeft de GGD in 2013 al een lopende opgave geconcretiseerd m.b.t. het management.
3.10	BV	Bij gezamenlijke uitvoering van taken door Regio Twente en gemeenten moet er sprake zijn van een transparante kostprijsberekening die moet leiden tot een lagere kostprijs per parameter (bijvoorbeeld een bedrag per verloning); De kostprijsberekening moet er tevens in voorzien in een zuivere toerekening van alle kosten aan uitsluitend de deelnemers aan de uitvoering van de betreffende activiteit.	Voorstel overnemen. Het kostprijsmodel dat in ontwikkeling is toepassen op nieuwe activiteiten die voor de gemeenten worden verricht in het kader van de coalition of de willing..	Toepassen zodra kostprijsmodel vastgesteld is. Zie 1.2	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
3.11	LO	De commissie acht het van belang te onderzoeken of door verdergaande samenwerking op gebied van verkeer en vervoer (maar ook op andere taakvelden	Voorstel overnemen. Onderzoek doen naar de mogelijkheden van samenwerking.	1. Onderzoek doen naar de mogelijkheden van samenwerking.	1 en 2 LO/G. Niezink	1. 1-1-14 2. 1-2-14	De projectnotitie is vastgesteld. De matrix die zal worden gebruikt voor de inventarisatie is in week 3 naar de gemeenten gestuurd. De

		toepasbaar) besparingen bij de gemeenten kunnen worden gerealiseerd. Deze verdienmodellen acht de commissie kansrijk. Bij mobiliteit zijn al voorbeelden van dergelijke samenwerking (o.a. bij regionaal verkeersmodel);		2. Resultaat voorleggen aan DB.			planning is afhankelijk van de snelheid waarmee informatie door de gemeenten wordt aangeleverd en deze door de projectroep kan worden verwerkt.
3.12	LO	Onderzoek naar mogelijkheden koppeling met RUD en borging van het aspect duurzaamheid bij andere beleidsterreinen.	Hierover een besluit nemen na raadpleging van het PHO Afval/Milieu/Duurzaamheid. Dit in relatie tot aanbeveling 2.9.	1. Agenderen voor PHO Afval/Milieu/Duurzaamheid in combinatie met 2.8 en 2.9. 2. Resultaat voorleggen aan DB..	1 en 2 LO/F. Lohuis	1-11-13	PHO MDA wil blijvende ondersteuning. Bekostiging daarvan bezien in relatie tot verlaging van de afvalstoffenheffing in 2017.
3.13	LO	Laat RT een regionaal systeem ontwikkelen voor een eenvoudige (goedkope) inning van toeristenbelasting.	Voorstel overnemen en hiernaar onderzoek doen in overleg met de gemeenten. Het voordeel dat dit oplevert komt ten goede van de gemeenten. Dit voordeel aanmerken als invulling van de bezuiniging provincie Overijssel op de recreatieve voorzieningen.	1. In overleg met gemeenten onderzoek doen. 2. Resultaat voorleggen aan dagelijks bestuur en PHO Recreatie & Toerisme.	1 en 2 LO/F. Lohuis	1. 1-4-14 2. 1-5-14	Is door de portefeuillehouders R&T afgewezen.
3.14	LO	Om de mogelijkheden voor een flexibele inzet in toekomst te vergroten, adviseert de commissie te onderzoeken of de organisatie flexibeler kan	Voorstel overnemen. Hiernaar onderzoek doen.	1. Onderzoek doen naar mogelijkheden om organisatie flexibeler in te richten.	1 en 2 BV/J. Regtuijt	1. 1-4-14 2. 1-5-14	Een significant deel van recente vacatures is tijdelijk/flexibel ingevuld. Keerzijde hiervan is overigens wel dat de kosten hoger uitvallen

		worden ingericht. Bijv. door een kleine vaste kern met daaromheen een flexibele schil van professionele medewerkers. De commissie adviseert de thans aanwezige vacatureruimte flexibel in te vullen zodat beter kan worden ingespeeld op ontwikkelingen en gewijzigde omstandigheden. Flexibel werk wordt ook vaak gefinancierd met incidentele middelen. Omdat het belang van deze middelen in de toekomst alleen maar groter zal worden, acht de commissie het van belang dat het subsidiegenererend vermogen niet wordt verminderd.		2. Resultaat voorleggen aan DB..			(payroll) en/of de belangstelling van kwalitatief goede kandidaten beperkter is (i.v.m. tijdelijk aanstelling).
3.16	LO	De commissie constateert dat de huidige samenwerking tussen gemeenten versnipperd is. Het komt niet zelden voor dat bij nieuwe samenwerkingsinitiatieven ook weer nieuwe organisaties in het leven worden geroepen. Deze versnippering leidt in de ogen van de commissie tot onnodige kosten en extra bestuurlijke drukte voor de gemeenten. De gemeenten zouden daar kritischer naar moeten kijken en hier slimmer mee moeten omgaan.	Betrekken bij het proces van de heroriëntatie van de samenwerking in Twente.	Betrekken bij heroriëntatie samenwerking gemeenten in Twente en toekomst Regio Twente.	T. Vos	1-1-13	Is onderdeel heroriëntatie samenwerking gemeenten in Twente.

3.17	LO	De commissie acht het denkbaar ook Het Lageveld af te stoten. De keuze zal moeten worden gemaakt nadat is onderzocht of het park aantrekkelijker gemaakt kan worden (meer bezoekers en uitbaters). Gelet op de voorgenomen beëindiging van de provinciale bijdrage acht de commissie verlaging van de gemeentelijke bijdrage op de parken op dit moment niet reëel. Het gemis van de provinciale subsidie zal eerst moeten worden opgevangen;	Voorstel niet overnemen. In de visievorming parken zijn diverse voorstellen gedaan voor het aantrekkelijker maken van het Lageveld. Hier wordt volop aan gewerkt. Op het moment, dat het aantrekkelijker maken van het park niet succesvol verloopt, onderzoek doen naar afstoting van het park. Ook dan zal bij eigendomsoverdracht sprake zijn van een forse afkoopsom.	1. Vooralsnog niet. In 2015 nader bezien op basis stand van zaken ontwikkeling Lageveld. 2. Resultaat voorleggen aan DB.	1 en 2 LO/J. Kloots	1-7-15	Aan K+V Organisatieadvies is opdracht verleend (in nauw overleg met de portefeuillehouders R&T van de Twentse gemeenten) hoe er toekomstgericht met de recreatieparken dient te worden omgegaan. Dit kan zijn op de huidige wijze, dan wel het in de markt zetten van de parken of een van de vele tussenvormen. Besluitvorming n.a.v. de resultaten van het onderzoek is geagendeerd voor de regioraad van 12 november 2014. Het advies van de visitatiecommissie inzake het Lageveld maakt onderdeel uit van dit onderzoek.
3.18	LO	De commissie adviseert te onderzoeken of het mogelijk is te komen tot verdere intensivering van het heffen van parkeergeld (commissie adviseert te onderzoeken of hier BDU-middelen bij kunnen worden ingezet);	Voorstel overnemen en hiernaar onderzoek doen. Daarbij nagaan of de realisering van investeringen kunnen worden gedekt uit de BDU-middelen. De eventuele hogere inkomsten uit parkeergelden betrekken bij de invulling van de	1. Onderzoek doen naar mogelijkheden om te komen tot verdere intensivering parkeergeldheffing en mogelijkheden tot inzet BDU-middelen.	1 en 2 LO/J. Kloots	1. 1-11-13 2. 1-12-13	Het onderzoek naar deze problematiek is gestart. Aspecten zijn onder meer de kosten in relatie tot de te verwachten opbrengsten, het draagvlak bij ondernemers, vandalismegevoeligheid etc.

			bezuiniging provincie Overijssel op de recreatieve voorzieningen.	2. Resultaat voorleggen aan DB. .			
3.19	LO	De commissie acht reële bezuinigen op de exploitatie van de paden c.a. niet haalbaar zonder dat dit ten koste gaat van de minimaal gewenste kwaliteit. De commissie adviseert om in overleg met de gemeenten nog eens kritisch te kijken naar het gewenste onderhoudsniveau.	Voorstel overnemen en het overleg met de gemeenten te starten. De eventuele besparingen betrekken bij de invulling van de bezuiniging provincie Overijssel op de recreatieve voorzieningen.	1. In overleg met gemeenten bezien of onderhoudsniveau fietspaden kan worden vermindert. 2. Resultaat voorleggen aan DB en PHO Recreatie & Toerisme. In combinatie met 3.20	1 en 2 LO/J. Kloots	1. 1-4-14 2. 1-5-14	Het onderzoek naar vermindering van het niveau van onderhoud van de fietspaden is gestart. Aandachtspunt is dat het onderhoudsniveau wel een ondergrens kent. Voorkomen moet worden, dat de aantrekkelijkheid van de fietspaden (een van de belangrijkste items voor bezoek van toeristen aan Twente) verloren gaat.
3.20	LO	Een verlaging van de onderhoudsprijs per kilometer is mogelijk te realiseren door een uitbreiding van de hoeveelheid te onderhouden paden en routes. De commissie adviseert daarom nader onderzoek te doen naar mogelijke overdracht van het onderhoud van fiets- en wandelpaden van gemeenten en waterschappen naar Regio Twente. Deze overdracht kan dan mogelijk bij de gemeenten leiden tot kostenreductie vanwege schaalvoordelen.	Voorstel overnemen en hiernaar onderzoek doen. De besparingen komen ten goede van de gemeenten. Deze besparingen aanmerken als invulling van de bezuiniging provincie Overijssel op de recreatieve voorzieningen.	1. Onderzoek doen bij gemeenten en waterschap naar mogelijkheden voor overdracht onderhoud fiets- en wandelpaden aan Regio Twente. 2. Resultaat voorleggen aan DB en PHO Recreatie & Toerisme. In combinatie met 3.19	1 en 2 LO J. Kloots	1. 1-4-14 2. 1-5-14	De inventarisatie is afgerond, waarbij gebleken is, dat de helft van de Twentse gemeenten in principe bereid is om het onderhoud van een aantal fietspaden over te dragen aan Regio Twente. De onderhoudskosten zullen hierdoor bij Regio Twente toenemen. Omgerekend per km zullen de kosten waarschijnlijk wel dalen. Met een aantal gemeenten wordt nu bekeken op welke wijze e.e.a. vorm gegeven kan worden.

3.22	GGD	<p>De lokale betrokkenheid van gemeenteraden bij de GGD vergroten. Binnen veel gemeenten wordt tussen de betreffende portefeuillehouder en gemeenteraad weinig over de GGD-taken gesproken. Dit niet alleen over de GGD als zodanig, maar vooral ook de (mogelijke) rol van de GGD bij andere gemeentelijke verantwoordelijkheden zoals de decentralisatietrajecten. Dit gebrek aan informatie voedt enerzijds het gevoel van een GGD op afstand.</p>	<p>Voorstel overnemen. De lokale betrokkenheid kan worden vergroot door de leden van de bestuurscommissie Publieke Gezondheid te adviseren als vast agendapunt in een gemeentelijke (commissie)vergadering of (informele) gemeenteraad op te nemen dat dit lid in het kort verslag uitbrengt van hetgeen in de bestuurscommissie is besproken.</p> <p>Verder de digitale nieuwsbrief van Regio Twente meer benutten om melding te maken van hetgeen in de bestuurscommissie aan de orde is geweest.</p> <p>Ook kan nog eens onder de aandacht van de gemeenteraden worden gebracht dat het management van de GGD bereid is in een commissie- of informele raadsvergadering een</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Permanent aandachtspunt voor MT GGD. 2. Voorstel maken voor DB hoe dit ook voor Leefomgeving kan worden opgepakt. 	<p>1 MT GGD 2 LO/F. Lohuis</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. permanent 2. 1-11-13 	<p>De GGD is present in diverse gemeenten (raadscommissies). De GGD heeft factsheets gezondheid toegezonden aan politieke partijen i.h.k.v. de gemeenteraadsverkiezingen. De wijze waarop portefeuillehouders dit in de eigen gemeente hebben opgepakt wordt lokaal bepaald.</p> <p>Er wordt een planning gemaakt voor een bijeenkomst van (delegaties) van de MT's van de gemeenten en Regio Twente.</p>
------	-----	---	--	---	------------------------------------	--	---

			<p>presentatie te geven van de werkzaamheden van de GGD.</p> <p>Hetgeen hiervoor m.b.t. de GGD is aangegeven kan ook gelden voor de portefeuillehouders-overleggen en het werkzaamheden van het domein Leefomgeving.</p>				
3.23	GGD	<p>De betrokkenheid van de regioraad bij de GGD vergroten. Eenzelfde gevoel van een GGD op afstand als op lokaal niveau ervaren commissieleden ook op regionaal niveau. In het verlengde van de argumentatie voor betrokkenheid van gemeenteraden op lokaal niveau, constateert de commissie dat de betrokkenheid van de regioraad vergroot zou moeten worden. De regioraad is eindverantwoordelijk voor het functioneren van de GGD. Dit brengt met zich mee dat de regioraad meer meegenomen zou moeten worden bij belangrijke beslissingen (en effecten daarvan) door de bestuurscommissie Publieke Gezondheid.</p>	<p>Voorstel overnemen.</p>	<p>Voortdurend afwegen waarom, waarvoor en op welke wijze de regioraad meegenomen moet worden.</p>	<p>MT GGD</p>	<p>permanent</p>	<p>Is een permanente afweging. Op termijn is ook de (ver)nieuw(d)e structuur van Regio Twente van belang. Op 3 oktober 2014 was er een kennismakingsbijeenkomst met (nieuwe) raads- en collegeleden.</p>

3.24	GGD	Optimaliseren van de rol van de GGD als potentieel onderdeel van de integrale aanpak van maatschappelijke opgaven in het sociale domein, met daarbinnen een extra accent op de verbinding met jeugdzorg.	Positionering van de GGD in onder andere de decentralisaties is al onderwerp van gesprek in met name de bestuurlijke afstemming rond de transities.	Verder uitwerken in het kader van de decentralisatie transities.	MT GGD	Afhankelijk verloop transities.	De door de GGD voorgestelde positionering is besproken in de BC aan de hand van de notitie "GGD in tijden van verandering". De BC heeft kennisgenomen van de notitie en afgesproken dat de insteek van de GGD meegenomen wordt bij de verdere gemeentelijke besluitvorming over de transities. GGD blijft in gesprek om in ieder geval vanuit de inhoud verbinding te maken/behouden. Vanuit invalshoeken "positieve gezondheid" en "vitale coalities" wordt samen met gemeenten de opgave van de GGD nog meer in het teken gesteld van de opgave in het sociale domein.
3.25	GGD	Componenten van door- en toegerekende overhead: PIOFACH-functies huisvesting (zowel huur pand Nijverheidstraat Enschede als locaties consultatiebureaus) management/secretariaten GGD nader analyseren en bezien op besparingsmogelijkheden.	Voor wat betreft de kosten van de huisvesting in het Twentehuis en de PIOFACH-functies verwijzen wij naar onze reactie bij punt 3.15. Wij merken daarbij nog op dat er in de afgelopen jaren al de nodige inspanningen zijn verricht om te bezuinigen op de	1. Sluiten DVO tussen GGD en Bedrijfsvoering. 2. Monitoring en actualisering DVO	1. GGD/T. van Rijmenam en BV/G. Weken 2. GGD/T. van Rijmenam en BV/J.Regtuijt	1. 1-1-14 2. permanent	DVO's zijn in afrondende fase. Dit ook als uitwerking van één van de drie aandachtsgebieden zoals genoemd bij 1.2

			<p>PIOFACH-functies en dat forse investeringen nodig zijn op het gebied van ICT en Post & Archief omdat Regio Twente met verouderde systemen werkt.</p> <p>Op de locaties van de consultatiebureaus gaan wij in bij punt 3.28.</p> <p>Op de besparingsmogelijkheden bij het management en de secretariaten zijn wij reeds ingegaan bij punten 3.8 en 3.9.</p>				
3.26	GGD	<p>Vanuit doelmatigheid zou, indien de wetgever mogelijkheden biedt, een kanteling plaats dienen te vinden naar een meer risicogestuurde inzet. Binnen de mogelijkheden die de wet- en regelgeving biedt wordt meer risicogestuurd gewerkt. Financieel levert dat geen voordeel op. Wel verschuiving van aandacht. Met 85% van de kinderen is niets aan de hand is, de overige 15% verdient meer aandacht. Bij een koppeling met decentralisaties ligt het</p>	<p>De rapportage van commissie De Winter is intussen verschenen en aangeboden aan het kabinet. Het standpunt van het kabinet is op dit moment (april) nog niet bekend.</p> <p>In de verdere afstemming met gemeenten (zowel op Twentse schaal als lokaal) wordt flexibilisering en</p>	Voorstel maken voor BC PG.	GGD/ S. Dinsbach	1-3-14	<p>Stand van zaken is besproken in de BC van 3 oktober 2013. Daarbij is ook afgesproken dat in de BC van 30 januari 2014 een koersdocument JGZ wordt voorgelegd en besproken. Koersdocument is vastgesteld op 30 januari 2014 en fungeert als basis voor de verdere doorontwikkeling van de jeugdgezondheidszorg. Daarbij wordt het ook betrokken bij de afweging</p>

		voor de hand dat ook landelijk de focus wordt verlegd naar de maatschappelijke vraag en op de 15%. Huidige richtlijnen werken hier dus beperkend. Mogelijk dat landelijke discussies hierover (o.a. commissie De Winter) ruimte gaat bieden.	dienstverlening op maat, binnen de wettelijke kaders, verder uitgewerkt.				van de bezuinigingstaakstelling 2014-2017.
3.27	GGD	Vanuit het gegeven van de gemeentelijke aansprakelijkheid/risicobeheersing bij de uitoefening van de taken door de GGD minimaal een waakvlamniveau hanteren.	Voorstel niet overnemen. Concrete aanleiding voor de visitatiecommissie GGD is het gegeven dat medische milieukunde in Twente zich onder het landelijke waakvlamniveau bevindt. Overnemen van het voorstel zal leiden tot een kostenverhoging. In 2010 is door de bestuurscommissie Publieke Gezondheid een taakuitoefening onder waakvlamniveau als risico ingecalculeerd. Voorstel is om dit zo te laten. <i>Regioraad: aangehouden amendement Almelo bespreken in BC Publieke Gezondheid.</i>	1. Voorstel maken voor BC PG m.b.t. aangehouden amendement Almelo. 2. Voorstel aan regioraad voorleggen.	1.GGD/ E. Maarsingh 2.GGD/ E. Maarsingh	1. 1-10-13 2. 1-11-13	Nog geen actie ondernomen. Bedoeling is om overeenkomstig de reactie van het DB op 30 januari 2014 een voorstel te bespreken in de BC. In het afwegingskader voor de verdere concretisering van de bezuinigingstaakstelling 2014-2017 zijn elementen als ondergrens, kostenverhogende effecten door taken weg te halen bij de GGD en op gemeentelijk niveau uitvoeren enz. opnieuw tegen het licht gehouden. Het voorstel ligt nu voor bij de BC publieke gezondheid, en maakt deel uit van het voorstel over de concretisering van de bezuinigingsopgave van RT die eind dit jaar aan de regioraad wordt voorgelegd. Specifiek t.a.v. het waakvlamniveau MMK is

							er geen concrete aanleiding om hier extra in te investeren.
3.28	GGD	<p>Vanuit bedrijfsvoering beschouwd kunnen door middel van een andere spreiding de consultatiebureaus in Twente efficiënter en effectiever worden ingericht (minder bureaus en verruiming openingstijden). Kortom heroverweging van eerdere besluitvorming bestuurscommissie Publieke Gezondheid over spreiding consultatiebureaus.</p>	<p>De bestuurscommissie Publieke Gezondheid heeft zich eerder gebogen over spreiding en huisvesting van de consultatiebureaus. Dit niet alleen vanuit de optiek van bedrijfsvoering, maar vanuit een breder afwegingskader. Wij gaan de bestuurscommissie Publieke Gezondheid verzoeken dit onderwerp opnieuw te agenderen. De resultaten voorleggen aan de regioraad (zie punt 3.23). De eventuele bezuiniging voor de GGD betrekken bij de bezuinigingstaakstelling voor de jaren 2014 t/m 2017.</p>	<p>1. Voorstel voor BC PG maken. 2. Resultaat voorleggen aan regioraad.</p>	<p>1. GGD/ S. Dinsbach 2. GGD/ S. Dinsbach</p>	<p>1. 1-12-13 2. 1-6-14</p>	<p>Procesvoorstel voorgelegd aan BC op 3 oktober 2013. Inzet is besluitvorming uiterlijk 30 januari 2014. Maakt deel uit van bezuinigingstaakstelling 2014-2017. Los van het organisatorische vraagstuk, ligt voor om hier oplopend tot € 200.000 op te bezuinigen.</p>
3.29	GGD	<p>Voor wat betreft de beleidsinhoudelijke ondersteuning ziet de commissie niet zo zeer mogelijkheden om beleidscapaciteit binnen de GGD te besparen. Die</p>	<p>Voorstel overnemen. In overleg met de gemeenten hiernaar onderzoek doen. Het voordeel dat dit oplevert komt ten</p>	<p>Betrekken bij heroriëntatie samenwerking gemeenten in Twente.</p>	<p>T. Vos</p>	<p>1-02-14</p>	<p>BC PG heeft tijdens de bijeenkomst op 13 september 2013 bij de bespreking over de bezuinigingsopties aangegeven het ambtelijk overleg als voorbereidend</p>

		capaciteit is juist vanwege schaalvoordelen regionaal belegd. Binnen gemeenten is op dit terrein weer 'eigen' beleidscapaciteit ontstaan. Voordeel is wellicht te behalen bij gemeenten, door daar capaciteit te beperken.	goede van de gemeenten.				overleg voor de BC te willen laten vervallen. Dit vanuit het gestelde bij het onderwerp. Tot op heden is hier door gemeenten geen invulling aan gegeven.
3.30	GGD	Bij markttaken hoort een moderne wijze van bedrijfsvoering, die het mogelijk maakt om te kunnen reserveren, investeren en marktconform te kunnen functioneren.	Voorstel overnemen. Regio Twente werkt dit verder uit en legt dit aan de regioraad voor.	Voorstel maken en voorleggen aan BC PB.	GGD/T. van Rijmenam	1-11-13	Een voorstel t.b.v. de regioraad van februari 2014 over reserveren is aangehouden door het DB. De Regioraad heeft in februari 2014 besloten tot invoeren van reserves bij markttaken.
3.31	GGD	Gemeenten kunnen, voor zover het nog niet gebeurt, leges heffen voor vergunningplichtige activiteiten. Handhaving is nu vooral lokaal georganiseerd. Te overwegen valt om handhavingstaken centraal bij de regio te beleggen. Gebruik de (infrastructuur van de) GGD voor andere beleidsterreinen (waaronder de decentralisatietrajecten) zodat daar uitgaven kunnen worden beperkt.	Suggestie over de leges hoeft niet overgenomen te worden. Gemeenten kunnen dit, voor zover het nog niet gebeurt, zelf concretiseren. Voorstel over handhavingstaken overnemen. Dit betrekken bij heroriëntatie samenwerking in Twente. Hetzelfde geldt ook voor het gebruikmaken van de (infrastructuur) van de GGD.	Voorstel over handhavingstaken en gebruik infrastructuur GGD betrekken bij heroriëntatie samenwerking gemeenten in Twente.	T. Vos	1-11-13	Is onderdeel heroriëntatie samenwerking gemeenten in Twente. Voor zover bekend is dit item nog niet besproken.

Bijlage 5 Begrotingswijziging nummer 4, jaar 2015 (verdeling van de ombuigingen over de domeinen en concrete invulling in de begroting)

Het betreft hier de voorshands als stelpost geraamde taakstelling van € 275.000 in de begroting 2015. Via deze wijziging vindt verdeling over de domeinen plaats en concrete functionele vertaling door verlaging van diverse budgetten binnen de domeinen. Voor specificatie van de maatregelen wordt verwezen naar bijlage 2.

Begrotingswijziging 2015 - nr. 4

Begrotingswijziging Regio Twente		De Regioraad besluit de begroting van baten en lasten voor nevenstaand dienstjaar te wijzigen als volgt:				Begrotings- jaar 2015 e.v.	Wijziging nr. 4
Volgnr.	Cat.	Omschrijving	LASTEN			BATEN	
			nieuwe of verho- v.d. bestaande raming	verlaging v.d. bestaande raming	nieuwe ra- ming van het dienstjaar	nieuwe of verho- v.d. bestaande raming	verlaging v.d. bestaande raming
<u>Verdeling ombuigingen Regio Twente</u>							
8.00.0.00	6.9.999.99	Aframen taakstellende ombuiging				275.000	-
4.34.3.00	5.920.334	Huisvesting JGZ-locaties		120.000	890.238		
4.62.2.14	5.930.670	Ondersteuning PIOFACH		50.000	444.684		
8.00.0.00	5.710.010	Procesinnovatie				100.000	100.000
4.62.2.92	6.715.081	Contactmoment adolescenten		20.000	17.549		
8.00.0.00	5.710.010	Restanttaakstelling 2014 van Regio				8.300	8.300
8.00.0.00	6.922.000	Restanttaakstelling 2014 Regio naar GGD				8.300	-
8.00.0.00	5.020.020	Terugbrengen BERAP naar 1 per jaar		13.000			
4.35.091	6.922.000	Restant taakstelling 2014-2015	28.000		28.000		
			28.000	203.000		108.300	283.300

Toelichting:

Verdeling van de ombuigingen over de domeinen en concrete invulling in de begroting, door verlaging budgetten.